

Motion till riksdagen 2005/06:K357

av **Gudrun Schyman (-)**

Jämställdhetspolitikens organisering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ett jämställdhetsdepartement.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en jämställdhetsmyndighet.
3. Riksdagen begär att riksdagsstyrelsen återkommer med förslag om inrättande av ett jämställdhetsutskott i riksdagen.

Inledning

”Trots en lång historia av aktivt jämställdhetsarbete präglas vårt samhälle fortfarande av en könsmaktsordning. Arbetet måste fortsättningsvis ges en mer feministisk inriktning. Det innebär att vi måste vara medvetna om att det råder en könsmaktsordning, att kvinnor är underordnade och att män är överordnade, och vilja förändra den. /...../ Arbetet med att öka representationen av kvinnor på beslutsfattande positioner och att få fler kvinnor till arbetsmarknaden har inte alltid inneburit att kvinnor fått tillgång till reell makt. Jämn representation mellan kvinnor och män är fortfarande viktigt men vi måste även rikta in oss på maktfrågor. Utmaningen i jämställdhetsarbetet framöver måste således vara att förändra kvinnors och mäns kvalitativa rättigheter och möjligheter. Vi måste synliggöra könsmaktsordningen och angripa de strukturer som upprätthåller den”. (Regeringens skrivelse 2002/03:140)

Ett feministiskt förändringsarbete kräver nya strategier och krav på bredd och djup i det politiska arbetet. En politik för att häva kvinnors underordning och mäns överordning berör samtliga politikområden, som många gånger dessutom samverkar intimt med varandra.

Fel! Okänt namn på

Jämställdhetsdepartement

Arbetet för kvinnors rättigheter måste, för att bli framgångsrikt, baseras på en feministisk analys och organiseras utifrån ett tydligt politiskt ansvar. Ett sätt att ta det politiska ansvaret är att strama upp och utveckla det politiska arbetet i regeringen, också till formen. Området kräver både en ansvarig minister, som inte delar sitt uppdrag med flera andra ämnesområden, och ett eget departement, med tillräckligt många och kompetenta sakkunniga. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Jämställdhetsmyndighet

Vidare behövs en särskild myndighet som har till uppgift att, utifrån ett köns- maktsperspektiv, arbeta mot könsdiskriminering inom samhällets samtliga områden. Kunskapsuppbyggnad och kunskapsspridning, vara mötesplats mellan forskning och praktik (ett eftersatt område i dag), granskning av andra myndigheter och metodutveckling för att arbeta mot könsdiskriminering i ett brett perspektiv skulle vara viktiga uppgifter för en jämställdhetsmyndighet. Regeringen bör alltså återkomma med förslag på inrättandet av en jämställdhetsmyndighet. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Jämställdhetsutskott

Diskriminering på grund av kön pågår på samtliga plan i samhället och interagerar med varandra. Detta faktum ställer höga krav på det politiska arbetet, och det kräver att vi kan diskutera grundproblemen, dvs. maktfrågan. För att få ett forum för den politiska diskussionen måste det inrättas ett jämställdhetsutskott i riksdagen. Utskottet ska tydliggöra hur könsmaktsordningen tar sig uttryck och samverkar inom olika politikområden och vara vägledande och uppföljande organ för övriga utskott. Därför bör riksdagsstyrelsen återkomma med förslag till ändring av riksdagsordningen för inrättande av ett jämställdhetsutskott. Detta bör riksdagen ge riksdagsstyrelsen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Gudrun Schyman (-)